

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
16/1243

Vår ref
16/181-

Dato
27.05.2016

Høring - Evaluering av offentleglova -

Vi viser til brev av 25. februar 2016 hvor høringsinstansene inviteres til å komme med innspill og kommentarer til evalueringsrapporten og hvor vi samtidig inviteres til å komme med innspill om eventuelle behov for lov- og forskriftsendringer på området, uavhengig av om de konkrete områdene er omtalt i evalueringsrapporten.

Klima- og miljødepartementet har følgende kommentarer.

Kommentarer til rapporten

Det går frem av rapporten (s. 34) at det er stor variasjon mellom departementene på hvor stor andel av innsynsbegjæringene de innvilger (fra 56% til 91%). Det er heller ikke alle som journalfører interne dokumenter i OEP.

Faktorer som trekkes fram i rapporten for å forklare den store variasjonen på innsynsandel mellom departementene - om departementets saksområdene fanger mediernes interesse og hvorvidt organinterne dokumenter journalføres - kan vi ikke se er avgjørende, ettersom innvilgelsesandelen er beregnet i prosent av antall innsynsanmodninger.

Etter vår oppfatning er det bare dersom innsynsanmodningene er svært få eller i hovedsak gjelder "vanlige/enkle" innsynskrav, at det kan forklare et høyt antallet innvilgelser med annet enn at departementet er relativt åpent og lite restriktivt. Oversikten over departementenes vanligste avslagshjemmel (s. 46) kan tyde på at taushetsplikt (§ 13) er mindre relevant som unntakshjemmel for noen departement enn for andre. Dette kan kanskje forklare deler av

Postadresse
Postboks 8013 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
<http://www.kld.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Organisasjonsavdelingen

Saksbehandler
Elen Arnesen
22 24 57 44

forskjellene i innvilgelsesprosent mellom departementene (noen har i mindre grad enn andre *plikt* til å unnta).

For å forklare KLDs høye innvilgelsesprosent, kan miljøinformasjonsloven kanskje være en av flere faktorer. Selv om miljøinformasjonsloven ikke gjelder bare for KLD, noe det er viktig å være oppmerksom på, er det grunn til å tro at departementets ansvarsområde medfører at vi får noe flere innsynsanmodninger som gjelder miljøinformasjon enn en del andre departementer. Det er også mulig at vi som ansvarlig departement for loven har noe større bevissthet om den. Begrenset statistisk grunnlag gjør det vanskelig å si noe sikkert om dette, men det kan være en mulig medvirkende årsak til KLDs høye grad av innvilgelse samtidig som vi journalfører organinterne dokumenter i OEP.

Innspill om lov- og forskriftsendringer

De problemene vi erfarer ifm. behandling av innsynsbegjæringer, gjelder i stor grad skjønnsmessige vurderingstemaer som vi tror vanskelig lar seg løse gjennom lov eller forskrift uten at offentlighetens rett til innsyn blir innsnevret. Vi velger likevel å belyse dem her.

Slike vurderinger som f.eks. offl § 20 eller fvl. § 13 første ledd nr. 2 gir anvisning på, er til dels kompliserte å gjøre. Man får god hjelp til selve lovtolkningen i JDs veileder til loven, men vurderingene må gjøres ift. de konkrete dokument og de konkrete opplysninger det er bedt om innsyn i. Dette krever i en del tilfeller en fagkunnskap eller teknisk kunnskap ikke alle saksbehandlere har eller har enkel tilgang til.

En av våre etater har påpekt en problemstilling som det er ønskelig å løse gjennom en lovendring;

Det er et ønske om at e-post og annen dokumentutveksling mellom direktorater som samarbeider med sikte på mer eller mindre felles produkter, kan unntas offentlighet på tilsvarende måte som det som gjelder mellom departementer mv.

Offl. § 15 første ledd åpner på visse vilkår for å unnta fra innsyn dokument som et organ har innhentet fra et underordnet organ eller et departement har innhentet fra et annet departement til bruk i sin interne saksforberedelse. Etter tredje ledd gjelder unntaksmuligheten også for dokumentet som gjelder innhenting av slikt dokument.

At det ikke finnes noen tilsvarende regel om innhenting av dokumenter til bruk i saksforberedelsen f.eks. direktorater imellom, er det vanskelig å se en god begrunnelse for. Samarbeid under saksforberedelsen mellom sideordnede forvaltningsorganer er ikke bare helt vanlig, men også nødvendig og ønskelig ut fra hensynet til en forsvarlig og best mulig saksutredning. Og dette kan ikke foregå bare ved at de samarbeidende organer avgir grundig forberedte, gjennomarbeidede bidrag der organet som sådant uttaler seg, men må i hovedsak kunne skje relativt uformelt på saksbehandlernivå der man raskt kan utveksle skriftlige merknader og innspill på tvers av organgrensene. De samme hensyn kan anføres og med like stor vekt, for å begrunne en unntaksadgang for dokumenter utarbeidet på denne måten til bruk for saksforberedelsen i et organ, som der saksforberedelsesdokumentene utelukkende er

utarbeidet av organets egne saksbehandlere (og off. § 14 kan anvendes) eller i et underordnet organ, eventuelt i et departement til bruk for et annet departement (hvor offl. § 15 kan anvendes).

I miljøforvaltningen har spesielt Miljødirektoratet mange oppgaver som krever nært samarbeid med andre direktorater i arbeidet med å utforme faglige rapporter og innspill. Ikke minst gjelder dette på klimaområdet, hvor det er mye kontakt med andre direktorater for å få innspill og kvalitetssikre tiltaksanalyser med videre. Det er uheldig at man i dagens regelverk ikke har hjemmel for å nekte innsyn i svært uferdige saksforberedende dokumenter, noe som vanskeliggjør kontakten og samarbeidet direktoratene imellom og som kan bidra til at de ferdige dokumentene ikke blir så gode som de kunne vært.

Det er ofte et hensiktsmessighetsspørsmål om oppgaver legges til et direktorat eller til et departement. Etter Klima- og miljødepartementets syn ville det være uheldig dersom reglene i offl. medvirker til at oppgaver legges til departementet, hvis de like gjerne kunne vært løst i det underliggende direktoratet i samarbeid med sideordnede organ under andre departementer.

Med hilsen

Torgeir Strøm (e.f.)
ekspedisjonssjef

Elen Arnesen
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

